

8.2 PREUZIMANJE ZAPISA

Kada prilikom pretraživanja ustanovimo da zapisa za bibliografski izvor nije u lokalnoj bazi podataka, proverimo da li postoji u COBIB-u. Ako zapis ne postoji u COBIB-u, možemo proveriti da li postoji u nekoj drugoj uzajamnoj bibliografskoj bazi podataka u mreži COBISS.Net ili u nekoj drugoj stranoj bazi podataka (Online katalog Kongresne biblioteke, WorldCat, ISSN). Ako zapis postoji, možemo ga preuzeti u COBIB i lokalnu bazu podataka.

8.2.1 Zapis postoji u COBIB-u

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za bibliografski izvor ne postoji u lokalnoj bazi podataka, ali da postoji u COBIB-u, moramo ga odande preuzeti.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / <akronim lokalne baze podataka>/COBIB**.

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (<akronim lokalne baze podataka>)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje u lokalnoj bazi podataka. Postupak pretraživanja detaljno je opisan u pogl. 4.

Zapis za bibliografski izvor koji pretražujemo ne nalazi se u rezultatima pretraživanja.

3. Kliknemo dugme **COBIB** i isto pretraživanje ponovimo i u COBIB-u.

Zapis za bibliografski vir koji pretražujemo nalazi se u rezultatima pretraživanja. Nastavljamo sa sledećim korakom.

Ako se zapis za bibliografski izvor ne nalazi u rezultatima pretraživanja, proverimo i u drugim uzajamnim bazama podataka u mreži COBISS.Net i/ili drugim stranim bibliografskim bazama podataka (v. pogl. 8.2.2, 8.2.3 i 8.2.4).

4. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

5. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvede i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Ako u zapisu nisu potrebne ispravke, odnosno dopune, nastavljamo sa 7. korakom, a u suprotnom sa sledećim korakom.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Preuzmi zapis** nije aktivna kada je u editor već učitana drugi zapis ili kada u spremištu zapisa nije izabran zapis iz COBIB-a.*

Ako pokušamo da iz COBIB-a preuzmemo zapis koji je označen za brisanje, ili da preuzmemo zapis koji u lokalnoj bazi podataka već postoji, program nas upozorava da to nije moguće.

Prilikom prenosa sadržaja izabranog zapisa u editor, ne prenose se polja koja sadrže potpolje 5 sa siglom druge biblioteke (polja 012, 141, 316 itd.). Nakon pohranjivanja, ta se polja ponovo dodaju u zapis u COBIB-u.

6. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.
7. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške koje se mogu ustanoviti programski, program nas na to upozorava, a takođe nas upozorava i na zapise u COBIB-u koji bi mogli biti duplikat zapisa koji smo upravo uređivali. Program nas upozorava i onda kada se u COBIB-u promene polja za sadržinsku obradu (v. pogl. 7.1.10).

Zapis, koji smo ispravili, odnosno dopunili, pohranjuje se u COBIB i lokalnu bazu podataka. Ako zapis nismo menjali, on se pohranjuje samo u lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške na koje nas program upozorava treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

8.2.2 Zapis postoji u mreži COBISS.Net

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za bibliografski izvor ne postoji u lokalnoj bazi podataka i COBIB-u, ali da postoji u nekoj od drugih uzajamnih bibliografskih baza podataka u mreži COBISS.Net, odande ga možemo preuzeti u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Uslov

Zapis ne postoji, ni u lokalnoj bazi podataka, ni u COBIB-u.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / COBIS.Net**

Otvora se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (COBISS.Net)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje. S obzirom na izvor koji želimo da katalogizujemo, možemo se odlučiti za

pretraživanje po svim uzajamnim bazama podataka u mreži COBISS.Net istovremeno, a takođe iz padajućeg spiska kod dugmeta **COBISS.Net** možemo izabrati jednu od uzajamnih bibliografskih baza podataka (npr. COBIB.SR) i na taj način pretraživati samo po jednom COBIB-u.

Ako zapis za bibliografski izvor koji pronademo nije kompletan, nastavljamo sa sledećim korakom.

Ako nam se učini da bi nam ispravljanje, odnosno dopunjavanje zapisa, oduzelo previše vremena, zapis ne preuzimamo, već ga kreiramo od početka (v. pogl. 8.3.1).

Upozorenje:

Prilikom pretraživanja po mreži COBISS.Net, u pretraživaču nije na raspolaganju polje "Skeniranje" za dodatno limitiranje pretraživanja.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa.

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

Zapis se učita u editor, pri čemu se određeni podaci programski usklađuju s pravilima koja važe u sistemu u koji zapis želimo da preuzmemo. Previde se neki izrazi koji se u zapisima često pojavljuju (npr. opšta oznaka građe). Brišu se neki podaci od lokalnog značaja (npr. šifra istraživača). Ako u poljima za predmetne odrednice nije postojao kod za sistem predmetnih odrednica, dodaje se odgovarajući kod s obzirom na to iz kojeg COBISS sistema preuzimamo zapis, npr. *BG – Nespecificovani rečnik COBISS.BG*. Ako se u sistemu koristi samo latinica, eventualni ćirilični podaci automatski se transformišu u latinicu. Istovremeno se izvodi i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Preuzmi zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis ili kada u spremištu zapisa nije izabran zapis iz COBIB-a.*

Ako pokušamo da iz mreže COBISS.Net preuzmемо zapis koji je označen za brisanje, ili da preuzmемо zapis koji u uzajamnoj bazi podataka već postoji, program nas upozorava da to nije moguće.

5. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Upozorenje:

Zapis, koji preuzimamo iz druge uzajamne baze podataka u mreži COBISS.Net, treba proveriti i po potrebi uskladiti s pravilima koja važe za katalogizaciju u COBISS sistemu u koji zapis preuzimamo.

U COBISS sistemima, u kojima je uspostavljena normativna kontrola, polja pod normativnom kontrolom treba povezati sa odgovarajućim normativnim zapisima, bez obzira na to da li je u sistemu iz kojeg zapis preuzimamo normativna kontrola uključena.

6. Zapis pohranjujemo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške, koje se programski mogu ustanoviti, program na to upozorava, a takođe nas upozorava na zapise u COBIB-u koji bi mogli da budu duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis koji smo ispravili, odnosno dopunili, pohranjuje se u COBIB i lokalnu bazu podataka.

U sistemsko polje zapisa upisuje se datum preuzimanja zapisa iz mreže COBISS.Net i ime osobe koja je zapis preuzela. Uz ime osobe, koja je zapis kreirala, dodaje se oznaka COBIB-a iz kojeg je zapis preuzet. Zapis dobija verziju 1 i zadržava identifikacioni broj iz COBISS sistema iz kojeg je preuzet.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

8.2.3 Zapis postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke ili bazi podataka WorldCat

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za bibliografski izvor ne postoji u lokalnoj bazi podataka i COBIB-u, a da postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke ili bazi podataka WorldCat,¹ odande ga možemo preuzeti u COBIB i lokalnu bazu podataka. Iz te dve baze podataka prvenstveno preuzimamo zapise za monografske publikacije i neknjižnu građu, a zapise za kontinuirane izvore i dalje preuzimamo iz ISSN baze podataka (v. pogl. 8.2.4).

Zapisi su u MARC 21 formatu, te se zato, prilikom prenosa, pretvore u COMARC/B format. Istovremeno se iz engleskog ili nekog drugog stranog jezika prevode i neki standardni izrazi.

Za preuzimanje zapisa potrebna nam je privilegija CAT_NEWMARC21.

¹ Zapisi iz baze podataka WorldCat mogu se preuzimati samo u sistemima u kojima imaju sklopljen ugovor s ponudačem baze podataka.

Uslov Zapis ne postoji, ni u lokalnoj bazi podataka ni u COBIB-u.

Postupak Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / Online katalog Kongresne biblioteke**.
Otvara se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (Online katalog Kongresne biblioteke)**.
2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje (za različite mogućnosti pretraživanja i pregledanja zapisa v. dodatak *F.1.1* i dodatak *F.1.2*).

Savet:

Prilikom pretraživanja po katalogu Kongresne biblioteke moramo imati u vidu da su podaci u zapisima za bibliografske izvore u nelatiničnim pismima navedeni u skladu s pravilima za transliteraciju, odnosno transkripciju *ALA-LC Romanization Tables*. Pravila za pojedine jezike mogu se razlikovati od sličnih pravila koja važe za katalogizaciju u COBISS sistemima.

Pretraživanje po "Standardni broj" obuhvata pretraživanje po svim standardnim brojevima, takođe po ISBN-u koji je u zapise upisan bez crtica.

Ako zapis za bibliografski izvor pronađemo i ako je on u dovoljnoj meri kompletan, nastavljamo sa sledećim korakom.

Ako ocenimo da bi nam ispravljanje, odnosno dopunjavanje zapisa oduzelo previše vremena, zapis ne preuzimamo, već kreiramo novi zapis, na način kako je opisano u pogl. 8.3.1.

3. Označimo odgovarajući zapis ili više zapisa na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa (za specifičnosti vezane za zapise u spremištu v. dodatak *F.1.3*).

Ako zapis, koji smo dodali u spremište, sadrži znake koji ne postoje u skupu COBISS znakova, ti se znaci oboje žuto. Prilikom preuzimanja ti će znaci biti preneti, odnosno zamenjeni, osnovnim slovima ili znakom "%".

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvede i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Preuzmi zapis** nije aktivna kada je u editor već učitana drugi zapis ili kada u spremištu zapisa nije izabran zapis iz odgovarajuće bibliografske baze podataka.*

5. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Upozorenje:

Izvorni zapis je u MARC 21 formatu i katalogizovan je na engleskom jeziku u skladu sa anglo-američkim kataloškim pravilima (AACR2, RDA) ili drugim pravilima. Prilikom preuzimanja zapis se programski može pretvoriti u COMARC/B format samo do izvesne mere, te ga zato moramo proveriti i po potrebi uskladiti s pravilima koja važe za katalogizaciju u COBISS sistemu.

U COBISS sistemima, u kojima je uspostavljena normativna kontrola, polja pod normativnom kontrolom treba povezati sa odgovarajućim normativnim zapisima.

6. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis**.

Ako u zapisu postoje greške koje se programski mogu ustanoviti, program na to upozorava, a takođe nas upozorava na zapise u COBIB-u koji bi mogli da budu duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis se pohranjuje u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.

Mogućnosti ...

Po istom postupku preuzimamo zapise i iz baze podataka WorldCat, s tim što za pretraživanje izaberemo metodu **Pretraživanje / WorldCat** (za različite mogućnosti pretraživanja i pregledanja zapisa v. dodatak F.2.1 i dodatak F.2.2, a za specifičnosti kod zapisa u spremištu dodatak F.2.3).

Savet:

Pretraživanje po "OCLC ID" obuhvata pretraživanje po identifikacionim brojevima OCLC-a. U zapisima iz WorldCat-a OCLC broj je upisan u polje 001, a ispred broja su upisana i slova "ocm" koja izostavljamo prilikom pretraživanja. Takođe izostavljamo i eventualne preliminarne nule (npr. ocm00697326 pretražujemo na sledeći način: 697326).

Ako moramo preneti više sličnih zapisa, koje možemo pretražiti jednim zahtevom za pretraživanje, u spisku pogodaka ih izaberemo sve zajedno. Tako, nije potrebno ponavljati pretraživanje, već samo treba preuzeti zapise koje smo dodali u spremište zapisa.

8.2.4 Zapis postoji u ISSN bazi podataka

Ako prilikom pretraživanja ustanovimo da zapis za kontinuirani izvor u lokalnoj bazi podataka i COBIB-u ne postoji, ali zato postoji u ISSN bazi podataka, odande ga možemo istovremeno preuzeti u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Zapisi su u MARC 21 formatu, te se zato, prilikom prenosa, automatski pretvore u COMARC/B format.

Uslov

Zapis ne postoji, ni u lokalnoj bazi podataka, ni u COBIB-u.

Postupak

Polazimo iz prozora **Bibliografski zapis**.

1. Izaberemo metodu **Pretraživanje / ISSN**.

Otvara se prozor **Pretraživanje – Bibliografski zapis (ISSN)**.

2. Upišemo odgovarajući zahtev za pretraživanje i izvedemo pretraživanje (za različite mogućnosti pretraživanja i pregledanja zapisa v. dodatak *F.3.1* i dodatak *F.3.2*).

Savet:

Pretraživanje uvek započinjemo sa ISSN brojem.

Ako zapis za kontinuirani izvor pronađemo, nastavljamo sa sledećim korakom, a u suprotnom proverimo da li zapis postoji u Online katalogu Kongresne biblioteke.

3. Označimo odgovarajući zapis na spisku rezultata pretraživanja i kliknemo dugme **Izaberi**.

Zapis, koji smo izabrali, dodaje se kao jezičak u spremište zapisa (za specifičnosti kod zapisa u spremištu v. dodatak *F.3.3*).

4. Označimo odgovarajući jezičak i izaberemo metodu **Zapis / Preuzmi zapis**.

Zapis se učita u editor. Istovremeno se izvodi i programsko proveravanje zapisa. Ako zapis sadrži greške, otvara se prozor sa spiskom grešaka. Prozor zatvaramo klikom na dugme **U redu**.

Upozorenje:

*Metoda **Zapis / Preuzmi zapis** nije aktivna kada je u editor već učitani drugi zapis ili kada u spremištu zapisa nije izabran zapis iz odgovarajuće bibliografske baze podataka.*

5. Adekvatno ispravimo, odnosno dopunimo, podatke u zapisu. Mogućnosti za rad u editoru opisane su u pogl. 7.

Upozorenje:

Izvorni zapis je u MARC 21 formatu i katalogizovan je u skladu s pravilima koja važe u ISSN mreži. Prilikom preuzimanja, podaci iz ISSN zapisa programski se pretvore u odgovarajuća polja u COMARC/B formatu. Zapis obavezno moramo da proverimo i po potrebi uskladimo s pravilima koja važe za katalogizaciju u COBISS sistemu.

6. Zapis pohranimo metodom **Zapis / Pohrani zapis.**

Ako u zapisu postoje greške, koje se programski mogu ustanoviti, program nas na to upozorava, a takođe nas upozorava i na zapise u COBIB-u koji bi mogli da budu duplikat zapisa koji smo upravo uređivali (v. pogl. 7.1.10).

Zapis se pohranjuje u COBIB i lokalnu bazu podataka.

Upozorenje:

Greške, na koje nas program upozorava, treba proveriti i po mogućnosti ispraviti.